

Private opholdssteders økonomi, 2022-2024

Notat

Hovedresultater

Dette notat giver et kort overblik over tre udvalgte økonomiske elementer for private opholdssteder til børn og unge i perioden 2022-2024. Det gælder:

- Resultat før skat
- Egenkapital
- Afkastningsgrad.

Formålet med notatet er at undersøge de private opholdssteders økonomi. Fokus er at skabe et mere nuanceret og oplyst billede af den økonomiske situation blandt private opholdssteder. Opholdsstedernes økonomi har været genstand for en offentlig debat, og notatet her bidrager med nogle centrale nøgletal, som kan kvalificere både den aktuelle debat og den mere langsigtede politiske drøftelse af indsatser på området.

Det overordnede spørgsmål, som notatet bidrager med svar på, er derfor, om de private opholdssteder helt overordnet er økonomisk bæredygtige. Økonomisk bæredygtighed er en nødvendig – om end ikke tilstrækkelig – forudsætning for at kunne levere stabile, fagligt bæredygtige og kvalificerede indsatser over for nogle af samfundets mest sårbare unge; unge, der befinder sig på kanten af livet og har brug for stabilitet, støtte og trygge rammer.

Vi finder følgende centrale fund i notatet:

- 78 % af opholdsstederne havde et overskud efter skat i den undersøgte periode. 28 % af opholdsstederne havde et gennemsnitligt årligt overskud på over 1 mio. kr.
- Knap hvert femte opholdssted havde på tværs af den undersøgte periode en negativ egenkapital, mens en tilsvarende andel havde over 5 mio. kr. i egenkapital.
- Samlet set havde knap 7 ud af 10 opholdssteder (69 %) en positiv afkastningsgrad, hvilket viser, at de generelt formåede at skabe økonomisk overskud ud fra deres ressourcer. 4 ud af 10 havde endog et meget positivt afkast. Samtidig havde næsten hvert femte opholdssted et markant negativt afkast, hvilket peger på væsentlige økonomiske udfordringer i en del af feltet.

Dette notat henvender sig til statslige og kommunale embedsmænd samt beslutningstagere.

1 Indledning

Dette notat beskriver økonomien for **private** opholdssteder til børn og unge.

Baggrunden er, at den økonomiske situation har direkte betydning for, om de private opholdssteder i praksis kan levere de aftalte ydelser – og i den kvalitet, der er forudsat – til beboerne. En sund økonomi sikrer, at opholdsstedet kan ansætte kvalificeret personale, vedligeholde faciliteter, tilbyde relevante aktiviteter samt skabe en stabil og tryk hverdag for børnene og de unge. Derfor er økonomien ikke blot et bagvedliggende forhold, men en vigtig faktor, der har direkte indflydelse på opholdsstedets mulighed for at levere kvalitet i indsatserne og understøtte beboernes trivsel.

I dette notat fokuserer vi udelukkende på opholdssteder for børn og unge, der dækker over to typer af tilbud:

- Midlertidige botilbud, § 107 i serviceloven; Børne- og ungehjem som opholdssted, § 43, stk. 1, nr. 6, og § 43, stk. 3 i barnets lov
- Børne- og ungehjem som opholdssted, § 43, stk. 1, nr. 6, og § 43, stk. 3 i barnets lov.

Boks 1.1 Data og metoder

Datasættet omfatter alle private opholdssteder til børn og unge på tværs af kommuner, regioner og tilbudstyper. Opholdsstederne er identificeret via Social- og boligministeriets tilbudsportal: <https://www.sm.dk/arbejdsomraader/viden-analyse-og-data/tilbudsportalen>.

Opholdsstedernes økonomiske forhold i 2022-2024 er fundet på hjemmesiden Proff.dk. VIVE har her indsamlet virksomhedsoplysninger, herunder regnskabstal, nøgletal og nøglepersoner. Dataindsamlingen er sket i sommeren 2025.

2 Opholdsstedernes økonomiske forhold

Vi kigger på opholdsstedernes økonomi. Vi fokuserer på:

- Resultat før skat
- Egenkapital
- Afkastningsgrad.

2.1 Resultat før skat

I det første afsnit kigger vi på opholdsstedernes gennemsnitlige resultat før skat i perioden 2022-2024. Det er bruttofortjeneste minus personale- og kapacitetsomkostninger, afskrivninger samt finansielle poster (netto). Dette er centralt, fordi det giver et samlet billede af, om de private opholdssteder genererede overskud eller underskud, og altså som udgangspunkt har været økonomisk bæredygtige.

I Tabel 2.1 har vi inddelt opholdsstederne efter, om de havde et underskud, et overskud på op til 1 mio. kr. pr. år eller et overskud på over 1 mio. kr. pr. år.

Tabel 2.1 Fordeling af opholdssteder efter gennemsnitligt overskud pr. år i 2022-2024

Gns. overskud pr. år (2022-2024)	Andel opholdssteder
Overskud > 1 mio. kr.	28 %
Overskud ≤ 1 mio. kr.	50 %
Underskud	22 %
I alt	100 %

Anm.: N = 130 private opholdssteder.

Note: Enkelte tilbud har færre end tre regnskabsår. Beregningen er baseret på de tilgængelige år. Vi har ikke standardiseret overskudsgraden i forhold til opholdsstedernes størrelse.

Kilde: VIVEs optælling ud fra tal fra proff.dk.

Tabellen viser, at 28 % af opholdsstederne havde et gennemsnitligt overskud på mere end 1 mio. kr. om året, mens halvdelen (50 %) havde et overskud på 1 mio. kr. eller mindre. 22 % af opholdsstederne oplevede underskud i samme periode. Størstedelen af opholdsstederne (78 %) genererede således overskud, men kun omkring en fjerdedel havde et overskud på over 1 mio. kr.

2.2 Egenkapital

Eftersom resultat før skat er et **øjebliksbillede** – det kan variere fra år til år, fx pga. investeringer, ændrede priser eller tilsynssanktioner – er det tillige relevant at kigge på egenkapitalen. Egenkapitalen viser den samlede opsparing/kapital i virksomheden over tid.

Tabel 2.2 viser fordelingen af private opholdssteder efter størrelse på egenkapital i 2024. Egenkapitalen er opdelt i fire intervaller: negativ egenkapital, 0-2,4 mio. kr., 2,5-4,9 mio. kr. samt 5 mio. kr. eller derover.

Tabel 2.2 Fordeling af opholdssteder efter egenkapital i 2024

Egenkapital i 2024	Andel opholdssteder
<0 kr.	18 %
0-2,4 mio. kr.	49 %
2,5-4,9 mio. kr.	15 %
5 mio. kr. eller mere	18 %
Samlet	100 %

Anm.: N = 130 private opholdssteder.

Kilde: VIVEs optælling ud fra tal fra proff.dk.

Knap 1 ud af 5 private opholdssteder havde en negativ egenkapital, mens også knap 1 ud af 5 havde en egenkapital på 5 mio. kr. eller mere. I de to midterste kategorier er flest opholdssteder, hvor knap halvdelen lå mellem 0 og 2,4 mio. kr., og 15 % havde en egenkapital på mellem 2,5 og 4,9 mio. kr.

Vurderingen af, hvor stor en egenkapital der kan anses som tilstrækkelig, afhænger imidlertid af opholdsstedets størrelse og udgiftsniveau. For eksempel kan en revisitering eller fraflytning af blot én beboer udløse betydelige ekstraudgifter, mens

større opholdssteder med flere beboere og en højere samlet drift lettere kan absorbere midlertidige tab.

Det kan i den sammenhæng være interessant at se på, hvor mange private opholdssteder der både genererede et stort overskud og havde en stor egenkapital. Dette viser vi med opdelingen i Tabel 2.3.

Tabellen viser andelen af opholdssteder, der både havde et overskud på over 1 mio. kr. årligt i perioden 2022–2024 og samtidig havde en egenkapital på over 2 mio. kr. i 2024.

Tabel 2.3 Andelen af opholdssteder med både overskud på over 1 mio. kr. pr. år, 2022-2024, og egenkapital på over 2 mio. kr. i 2024

Diktom variabel: Ja = stort overskud (> 1 mio. kr pr. år, 2022-2024) og egenkapital (>2 mio. kr. i 2024)		Andel opholdssteder
Nej		75 %
Ja		25 %
I alt		100 %

Anm.: N = 130 private opholdssteder.

Kilde: VIVEs optælling ud fra tal fra proff.dk.

75 % af opholdsstederne opfylder ikke begge kriterier – de havde enten ikke overskud >1 mio. kr., ikke egenkapital >2 mio. kr. eller ingen af delene. Det gør derimod **25 %** af opholdsstederne, der **opfylder begge kriterier**, og de kan dermed siges at have haft både stort overskud og stor egenkapital.

2.3 Afkastningsgrad

Dernæst ser vi i Tabel 2.4 på opholdsstedernes afkastningsgrad. Afkastningsgrad er et centralt regnskabstal, der viser, hvor godt en virksomhed formår at skabe overskud i forhold til de aktiver (fx bygninger, inventar og likvide midler), der er bundet i driften. Med andre ord siger afkastningsgraden noget om, hvor effektivt opholdsstedet har anvendt sine ressourcer til at generere økonomisk værdi.

Tabel 2.4 Fordeling af opholdsstederne efter gennemsnitlig afkastningsgrad pr. år i 2022-2024

Gns. afkastningsgrad pr. år (2022-2024)	Andel opholdssteder
Meget negativ (< -10 %)	19 %
Negativ (-10 % til < 0 %)	12 %
Positiv (0 % til ≤ 10 %)	25 %
Meget positiv (> 10 %)	43 %
I alt	100 %

Anm.: N = 130 private opholdssteder.

Note: Enkelte tilbud har færre end tre regnskabsår. Beregningen er baseret på de tilgængelige år.

Kilde: VIVEs optælling ud fra tal fra proff.dk.

19 % af opholdsstederne havde en meget negativ afkastningsgrad på under -10 %, mens 12 % havde en negativ afkastningsgrad mellem -10 % og 0 %. 25 % lå i den positive kategori mellem 0 og 10 %, og 43 % opnåede en meget høj afkastningsgrad på over 10 %.

Samlet set havde knap 7 ud af 10 opholdssteder (69 %) således en positiv afkastningsgrad, hvilket indikerer, at de i gennemsnit over perioden formåede at skabe økonomisk overskud ud fra de ressourcer, de havde til rådighed. Samtidig er det dog værd at hæfte sig ved, at næsten hvert femte opholdssted leverede et markant negativt afkast — hvilket vidner om betydelige økonomiske udfordringer blandt en ikke uvæsentlig del af feltet.

Til sammenligning viser MSCI World-indekset, der følger aktieudviklingen i omkring 1.300 af de største børsnoterede virksomheder i verden, at disse virksomheder i perioden 2022–2024 havde et gennemsnitligt årligt afkast på ca. 6,5 %.

Private opholdssteders økonomi, 2022-2024

Projekt: 303181 (2025)

ISBN: 978-87-7582-510-3